

OBSAH

1.	Úloha a postavení základního lékařského výzkumu	11
1.1.	Současný pohled na vrozené vady, embryotoxicita jako součást rizika životního prostředí	14
1.2.	Vrozené vady orofaciální krajiny — klasifikace, výskyt v populaci, etiologické faktory a obecná léčebně preventivní opatření	22
1.2.1.	Klasifikace	22
1.2.2.	Incidence rozštěpů	26
1.2.3.	Etiologie rozštěpů	27
1.2.4.	Komplexní přístup k léčbě rozštěpových vad na klinice plastické chirurgie v Praze .	31
1.3.	Historie výzkumu rozštěpu rtu a patra na laboratorních zvířatech	32
1.3.1.	Kortizonem vyvolaný rozštěp patra u myšího zárodku	32
1.3.2.	Studium úlohy patrových plotének	36
1.3.3.	Úloha jazyka	40
1.3.4.	Sporná mandíbula	42
1.3.5.	Přečňovaná lebeční báze	43
1.3.6.	Kraniofaciální růst	46
1.3.7.	Multifaktoriální podmínění vzniku rozštěpu	46
1.3.8.	Teratogenní interakce	48
1.3.9.	Srůst patrových plotének	49
1.3.10.	Účinky glukokortikoidů	51
1.3.11.	Vývoj obličeje a rozštěp rtu	53
1.3.12.	Poznámky k metodice teratologických pokusů	56
1.4.	Charakteristika problémové situace ve výzkumu rozštěpů	61
2.	Rozštěp rtu a patra z hlediska teorie morfogenetických systémů	65
2.1.	Dnešní názory na vývoj zárodku	65
2.2.	Normální vývoj orofaciální krajiny	71
2.2.1.	Ontogeneza	71
2.2.2.	Hledisko srovnávací	76
2.3.	Morfogenetické podsystemy primárního a sekundárního patra	79
2.4.	Rozštěp rtu a patra jako důsledek narušení morfogenetické funkce	81
3.	Otázky kolem druhové specifity	83
3.1.	Mateřskozároděčný komplex a citlivost k indukci rozštěpu patra	84
3.1.1.	Farmakokinetické studie	84
3.1.2.	Analýza genetická	85
3.1.3.	Přenos blastocyst	90
3.1.4.	Sekundární patro in vitro	91

3.1.5.	Alofenní zárodky	91
3.1.6.	Intraamniální aplikace kortikoidů	93
3.1.7.	Morfogenetické příčiny mezidruhových rozdílů	104
3.1.8.	Vztah mezi dávkou teratogenu a typem rozštěpové vady	118
3.1.9.	Rozdíly ve velikosti patrových plotének	119
3.1.10.	Mezikmenové rozdíly u myší	121
3.1.11.	Perioda vnímavosti	128
3.2.	Experimentální model a extrapolace na člověka	131
4.	Klinické implikace experimentálního modelu	135
4.1.	Následky postižení morfogenetických podsystémů patra u člověka	135
4.1.1.	Způsob hodnocení	137
4.1.2.	Kontrolní soubory	138
4.1.3.	Postnatální růst horní čelisti u kontrol	139
4.2.	Postižení orofaciálních struktur u pacientů s rozštěpy	141
4.2.1.	Premaxila	141
4.2.2.	Maxila	143
4.2.3.	Horní čelist jako celek	146
4.2.4.	Mandibula a krční páteř	149
4.3.	Účelná terapie rozštěpových vad z hlediska vývoje	152
4.3.1.	Operace dle Schweckendieka	153
4.3.2.	Primární kostní štěp	154
4.3.3.	Sutura patra s faryngofixací	156
4.3.4.	Ortodontické anomálie, jejich příčiny a možnosti léčby	158
4.3.5.	Zásady optimální terapie	162
5.	Souhrn	163
6.	Doslov — současný význam teorie v klinické teratologii	169
7.	Literatura	173
	Резюме	191
	Summary	196
	Věcný rejstřík	201